

אאלפך הכמה

על

מסכת ציצית

- א. הכל חייבין בציצית, רבי שמעון פוטר בנשים מפני שהזמן גרמא - מפני שזמן ציצית הוא רק בלילה.
- ב. כל קטן שהוא יודע להתעטף בציצית - להשליך ב' ציציות לפניו וב' לאחוריו, אביו עושה לו ציצית.
- ג. טלית שהוא מכסה ראשו ורובו של ילד בן תשע, חייבת בציצית.
- ד. וסדין - בגד מפשתן, בית שמאי פוטרין ובית הלל מחייבין.
- ה. אפיקרסין - בגד הדומה לצעיף ששמים אותו על הראש ושני צדדים תלויים בפניו פטורה, ורבי עקיבא אומר: חייבת.
- ו. טלית כפולה - שהייתה ארוכה וכפלה חייבת בציצית במקום שכפלה, ר' שמעון פוטר.
- ז. טלית שכולה תכלת חייבת בציצית - גם בפתיל תכלת וגם בפתילים לבנים, שלא אומרים שבגלל שכולה תכלת פטורה מפתיל תכלת.
- ח. כר שעשאו סדין - לב"ה שפוטרים מלשים ציצית בכר אך מחייבים בסדין, וסדין שעשאו טלית לב"ה שפוטרים מלשים ציצית בסדין אך מחייבים בטלית, הרי אלו חייבין.
- ט. כסות הלילה ופרסי המיטה - סדין שהיו פורסים על עמודים מעל המיטה הרי אלו פטורין מן הציצית.
- י. והטריגון - בגד בעל ג' כנפות והפילגס - מין משי שהיו עושים איתו בגדים שאין להם ד' כנפות ופוכלתרין וארביקה ואנטנה - בגדים שאין להם ד' כנפות הרי אלו פטורין. זה הכלל: כל שאין לו ארבע כנפים פטור מן הציצית.
- יא. מצות ציצית, בית שמאי אומרים: ארבע חוטין שכל אחד מהם מקופל לשניים דהיינו ח', באורך של ארבע אצבעות (שמונה סנטימטר - טפח), ובית הלל אומרים: שלוש חוטין שכל אחד מהם מקופל לשניים דהיינו ו', באורך של שלוש אצבעות (שש סנטימטר). אמר רבי יוסי בר יהודה: אף כשאמר בית הלל שלוש של שלוש, קרובים להיות דברי אלו כדברי אלו - משום שב"ש שאומרים שצריך ארבע אצבעות מדברים באצבעות קטנות, וב"ה שאומרים שצריך רק שלוש אצבעות מדברים באצבעות גדולות יותר וא"כ הם מדברים בכמעט אותו אורך.
- יב. שייר את התכלת ולא שייר את הלבן - עשה פתילות תכלת בלבד, את הלבן ולא את התכלת - עשה פתילות לבנות בלבד, מעכב, שהתכלת והלבן מעכבין זה את זה, רבי אומר: אינן מעכבין.
- יג. ארבע ציציות - ארבעת הכנפות מעכבות זו את זו מפני שכולן מצוה אחת הן, רבי ישמעאל אומר: ארבע מצות הן ולכן אינן מעכבות זו את זו.
- יד. הציצית ניתנה בתוך ג' אצבעות של כנף - יש לשים את הפתילות בתוך ג' אצבעות משפת הכנף, יתר מכאן - רחוק משפת הכנף ביותר מג' אצבעות פסולה.
- טו. ניתנה בפתיל - ממש בקצה הציצית (במקרה שאין "טפח" -]חוט שתופרים בקצה הציצית לחיזוק]), פסולה, בין טפח לפתיל - בין החוט שתופרים בקצה הציצית לבין קצה הציצית כשרה, ורבי אליעזר בן יעקב פוסל.
- טז. קצצה את אחת מהכנפות וחיברה, כשרה, ורבי מאיר פוסל. עשאה את הכנף בפני עצמה, כשרה.
- יז. הלוקח טלית מן העובד כוכבים ומן הכותי ומצא בה תכלת, הרי זו פסולה - משום שלא נאמנים שצבעו אותה לשמה, ומשל ישראל הרי זו בחזקתה.
- יח. טלית שניטלה אחת מציציותיה - מכנפותיה או חזו בה ויוצא - שלא יראו שחסר כנף, ניטלו שתים מכסה כמין טריגון - מסתיר את אחד מהכנפות שנקרעו מתחת לציצית והשניה מחזיק בידו, ניטלו שלוש אסור לצאת בה.

יט. אין מתירין ציצית - את הפתילים מהבגד שעל המת, אבא שאול בן בטנית אומר:
אבא אמר לי כשאמות התיר - תוריד לי ציציות שיש בה משום קדושה, וחכמים
אומרים: אין בה משום קדושה, אלא עושה אותה תכריך למת ומרדעת לחמור.
כ. הצובע טלית לעצמו, אם (לכסות) [לנסות] בה - לבדוק האם התכלת טוב וכו' הרי זו
פסולה. צבעה - בצבע תכלת אך לא של חלזון אפילו ארבע וחמשה פעמים - אע"ג
שהצבע חזק ולא יורד פסולה, שאין צובעין פתיל תכלת אלא בחלזון.
כא. חלזון למה הוא דומה? בריאתו - תבנית דיוקנו דומה לדג, וגופו - מראה גופו - צבעו
דומה לרקיע. ואינו עולה אלא (לשבע) [לשבעים] שנים, לפיכך דמיו ביוקר.
כב. המוצא תכלת אף על פי שהיא שזורה אע"פ שמסתמא עשו אותה לצורך ציצית (ולכן
היא שזורה), פסולה, שאין לוקחים תכלת אלא מן המומחה - שחוששים שזורו
אותה שלא לשמה ולכן צריך לקחת דוקא ממומחה שעושה אותה לשמה:

כל הזכויות שמורות לחיים דוידזון

COPYRIGHT © 2025

ALL RIGHTS RESERVED

תדפיס מתוך הקובץ אאלפך בינה

משורה ארבע גיבול ש"ג פ"ה